

Att söka serveringstillstånd

2023-09-05

Innehållsförteckning

Inledning	4
Alkohollagen.....	4
Riktlinjer	5
Avgifter.....	5
Serveringstillstånd	6
Kunskapsprov	7
Tillsyn.....	8
Restaurangrapport.....	9
Ansökningsanvisningar.....	9
Vad händer med min ansökan?	10
Anmälan	10
Ansvarsfull alkoholservering.....	10
Krögarträff	10
Informationsbrev.....	11
Kontaktinformation	11
Länksamling.....	11

I denna information hittar du det mesta som gäller serveringstillstånd i Nyköpings kommun. Har du ytterligare frågor kontaktar du kommunens alkoholinspektörer.

För att minska risken för skador och våldshandlingar måste alkoholservering ske med ansvar och omdöme. Därför finns i alkohollagen bestämmelser för hur servering av alkoholdrycker ska gå till. Alkohollagen är en så kallad skyddslagstiftning och reglerar också de högt ställda kraven på den som får samhällets förtroende att servera alkohol. Enligt riksdagens beslut går alkoholpolitik alltid före näringspolitik.

Den som vill servera alkoholdrycker mot betalning ska ha ett serveringstillstånd. Serveringstillstånd söks hos Nyköpings kommun. Till alkoholdrycker räknas sprit, vin, starköl, andra jästa alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat.

Behöver jag alltid tillstånd för servering av alkoholdrycker?

Nej, det finns ett undantag när du inte behöver serveringstillstånd. Följande fyra förutsättningar måste då uppfyllas:

1. Inget vinstintresse finns, det vill säga serveringen sker till självkostnadspris
2. Serveringen äger rum i lokaler där det inte annars bedrivs någon yrkesmässig försäljning av alkoholdrycker eller lättdrycker.
Serveringen äger inte rum på café, restaurang eller dylikt.
3. Serveringen sker vid ett enstaka tillfälle för vissa i förväg bestämda personer.
4. Ingen annan kostnad för deltagarna än kostnaden för inköp av dryckerna.
Gästerna har inte betalt för mat, underhållning, entré eller något annat.

Är du osäker om vad som gäller kan du kontakta kommunens alkoholinspektörer.

Alkohollagen

Den nya alkohollagen (2010:1622) trädde i kraft 1 januari 2011 och ersatte då alkohollagen (1994:1738).

Många bestämmelser har förts över från de gamla lagarna. En del nya och förändrade bestämmelser finns också med i den nu gällande alkohollagen. Några exempel på förändringar är att den som bedriver cateringverksamhet kan beviljas stadigvarande tillstånd, att kraven på köksutrustning och matutbud moderniserats och att kommunerna ska ha riktlinjer och tillsynsplaner.

Alkohollagen är fortfarande en social skyddslagstiftning som syftar till att begränsa skadeverkningar av alkohol. Enligt beslut i riksdagen går alkoholpolitik även med den nya alkohollagen före näringspolitik.

Information om och alkohollagen (2010:1622) i sin helhet hittar du i nedanstående länksamling. Där hittar du också en länk till Folkhälsomyndigheten som utfärdar föreskrifter på området.

Riktlinjer

Enligt alkohollagen (2010:1622) är Nyköpings kommun skyldig att upprätta riktlinjer för tillämpningen av alkohollagen och dess föreskrifter i kommunen. Syftet med riktlinjerna är att komplettera och anpassa alkohollagens bedömningsgrunder och tillhandahålla information om vad som gäller i kommunen.

Riktlinjerna kan ses som spelregler där exempelvis tider för alkoholservering, lämplighetsprövning och tillsynsarbetet beskrivs. Det övergripande målet med riktlinjerna är att kommunen ska verka för att skapa goda restaurang- och boendemiljöer för kommunens invånare samt bra förutsättningar för restaurangägare att konkurrera på lika villkor. På kommunens hemsida hittar du kommunens riktlinjer gällande alkoholservering:

<https://nykoping.se/naringsliv--arbete/tillstand-och-kontroll/serveringstillstand-for-alkohol>

Avgifter

Alla Sveriges kommuner har rätt att ta ut ansöknings- och tillsynsavgifter i samband med serveringstillstånd. De avgifter som tas ut måste dock följa självkostnadsprincipen. Det innebär att kommunerna bara får ta ut så mycket i avgift som man har kostnader för. Avgifterna vad gäller serveringstillstånd beslutas av kommunfullmäktige. De senast beslutade avgifterna i Nyköpings kommun gäller från och med juni 2023.

Ansökningsavgifter är en avgift som du får betala för att få din ansökan prövad och beslutad. Det kan gälla till exempel vid en ny ansökan, ändrade ägarförhållanden och ändrat tillstånd. I alkohollagen (2010:1622) finns krav på att tillståndshavare ska genomgå ett kunskapsprov. Vid nyansökningar ingår provverksamheten i avgiften.

Vad gäller tillsynsavgift för servering av alkohol är den uppbyggd av två delar. Den första är en generell fast tillsynsavgift och den andra är en rörlig omsättningsbaserad avgift. Den rörliga avgiften baseras på det som varje enskild tillståndsinnehavare rapporterar in genom de så kallade restaurangrapporterna.

Tillståndsinnehavare är enligt lag skyldig att inkomma med restaurangrapporter senast den 1 mars nästkommande år. Den omsättningsbaserade avgiften är indelad i tio stycken olika klasser.

På kommunens hemsida hittar du samtliga avgifter och avgiftsklasser.

<https://nykoping.se/naringsliv--arbete/tillstand-och-kontroll/serveringstillstand-for-alkohol>

Serveringstillstånd

Serveringstillstånd är ett kommunalt tillstånd som krävs för att få servera alkoholdrycker till allmänheten eller slutna sällskap. Det finns flera olika typer av serveringstillstånd. Vilket som är aktuellt för dig beror på vilken verksamhet du avser att bedriva, till vem din verksamhet vänder sig till och vilka alkoholdrycker du önskar servera. Det finns också olika typer av anmälan till kommunen som du kan behöva göra. För information om dessa; läs kapitel Anmälan.

Nedan listas de olika serveringstillstånden. För utförligare redogörelse kontaktar du kommunens alkoholinspektörer.

- Stadigvarande serveringstillstånd till allmänheten
- Stadigvarande tillstånd till slutet sällskap
- Tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten
- Tillfälligt serveringstillstånd till slutet sällskap
- Stadigvarande cateringtillstånd till slutna sällskap
- Tillstånd för pauservering
- Tillstånd för provsmakning

Definitioner av alkoholdrycker

Alkoholdryck – avser en dryck med en alkoholhalt över 2,25 volymprocent.

Alkoholdrycker delas i alkohollagen in i spritdrycker, vin, öl och andra jästa alkoholdrycker. Spritdryck – avser en alkoholdryck som innehåller sprit.

Vin – avser en alkoholdryck som framställs genom jäsning av druvor eller druvsaft. Till vin räknas även sådant vin som i framställningen har tillsats sprit framställd av vinprodukter. Alkoholhalten för vin överstiger inte 22 volymprocent.

Öl – avser en dryck som framställts genom jäsning med torkat eller rostat malt som huvudsakligt extraktgivande ämne. Öl med en alkoholhalt som överstiger 2,25 men inte 3,5 volymprocent benämns som folköl. Öl som överstiger 3,5 volymprocent benämns starköl.

Annan jäst alkoholdryck – avser en alkoholdryck som framställts genom jäsning av frukt, bär eller andra växtdelar och som inte är vin eller öl.

Alkoholdrycksliknande preparat – Med alkoholdrycksliknande preparat avses alkoholhaltiga preparat som ur konsumtionssynpunkt är att jämföras med alkoholdrycker eller annars kan antas användas som berusningsmedel. Oftast alkoglass men även alkoholgelé mm.

Vem fattar beslut om mitt serveringstillstånd?

Efter sedvanlig prövning av din ansökan om serveringstillstånd fattas ett beslut. Vem som fattar beslutet beror på vilken typ av tillstånd du har ansökt om. Grundprincipen är att det är folkvalda politiker som fattar besluten. I Nyköpings kommun är det politiker i Socialnämnden eller nämndens utskott som fattar beslut. Vissa beslut kan fattas av kommunala tjänstemän. För information om vem som fattar beslut i ditt ärende kontaktar du kommunens alkoholinspektörer.

Kunskapsprov

I alkohollagen (2010:1622) finns krav på att tillståndsinnehavare ska genomgå kunskapsprov. Folkhälsomyndigheten tillhandahåller och administrerar själva proven. Det ligger på kommunen att ansvara för att kunskapsproven genomförs enligt föreskrifterna (FoHMFS 2014:7)

Kommunen kan inte meddela serveringstillstånd innan du som sökande har avlagt godkänt resultat i kunskapsprovet.

Här följer en övergripande information om kunskapsprovet. För mer information kontaktar du kommunens alkoholinspektörer. Kunskapsprovet är webbaserat och görs hos kommunen. Det finns sju stycken olika prov. Vilket prov du måste göra beror på vilket tillstånd du ansöker om. De sju olika proven är:

- Stadigvarande serveringstillstånd till allmänheten
- Stadigvarande serveringstillstånd i slutet sällskap vid cateringverksamhet
- Stadigvarande serveringstillstånd i slutet sällskap utan cateringverksamhet
- Tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten
- Tillstånd för pausservering
- Tillstånd för provsmakning

Frågorna i kunskapsprovet fördelas på fyra områden. Dessa områden är alkoholpolitik, tillsyn, mat och utrustning och servering. För att bli godkänd på kunskapsprovet krävs att du har 75 procent rätt svar inom samtliga områden.

Alkoholinspektörerna meddelar dig ditt resultat i regel dagen efter avlagt prov. Du får också ditt resultat i skriftlig form per post. När du har uppnått godkänt resultat får du ett intyg på att du klarat kunskapsprovet.

Vem ska göra provet?

Om en förening eller företag ansöker om serveringstillstånd så är det personer i styrelsen som ska uppfylla kunskapskravet. Riktlinjen är att hälften av styrelsemedlemmarna ska göra provet. Kommunen bedömer vilken eller vilka personer som har ett betydande inflytande och är aktiva i serveringsrörelsen.

Några förutsättningar för kunskapsprovet

Kunskapsprovet består av ett antal frågor inom varje område. Hur många frågor avgörs av vilket kunskapsprov du ska genomföra. Den som ska genomföra ett prov måste kunna legitimera sig vid provtillfället. Tiden du har på dig att genomföra kunskapsprovet är 90 minuter och högst 120 minuter för ett muntligt kunskapsprov. För att få avlägga kunskapsprovet muntligt krävs att du inte behärskar något av de språk provet erbjuds på, att du kan styrka påtagliga läs- och skrivsvårigheter eller om det i övriga fall finns särskilda skäl. Några hjälpmedel är inte tillåtna förutom lexikon.

Omprov

Om du inte uppnår godkänt resultat vid första provtillfället har du rätt att göra två omprov. Detta innebär att du har maximalt tre försök att uppnå godkänt resultat. Om du inte uppnår godkänt resultat vid första tillfället bokas ett nytt provtillfälle. Observera att du kan få nytt provtillfälle tidigast den sjätte arbetsdagen efter föregående provtillfälle. Vid omprov görs hela kunskapsprovet om, även de områden du eventuellt klarade vid föregående provtillfälle.

Dina förberedelser

I alkohollagen finns inga särskilda krav på hur du har fått dina kunskaper. Det viktiga är att du kan uppvisa att du har dem. Det krävs alltså inte intyg från till exempel ett utbildningsföretag. Dina förberedelser kan bestå av till exempel kurs- eller utbildning hos ett utbildningsföretag eller genom självstudier. På Folkhälsomyndighetens hemsida kan du hitta information som kan hjälpa dig.

Undantag från kunskapsprov

Det finns tillfällen då du kan vara undantagen från skyldigheten att avlägga kunskapsprov. För information om just du och dina förutsättningar omfattas av undantagen kontaktar du kommunens alkoholinspektörer.

Tillsyn

Nyköpings kommun utgör tillsammans med Polismyndigheten de lokala tillsynsmyndigheterna. Detta innebär att dessa ska bedriva tillsyn av alla verksamheter som innehar serveringstillstånd. Länsstyrelsen i Södermanlands län har ansvar att bedriva tillsyn på regional nivå och Folkhälsomyndigheten har tillsynsansvaret nationellt.

Nyköpings kommuns tillsynsarbete är för den som innehar ett serveringstillstånd förenat med en årlig kostnad. För vidare information om detta hänvisas du till kapitlet om avgifter. Nyköpings kommuns tillsynsarbete är uppdelat i tre olika delar. Dessa delar är yttre tillsyn, inre tillsyn och förebyggande arbete.

Yttre tillsyn

Vid yttre tillsyn avses oftast sådan tillsyn som sker på plats på serveringsstället. Det som står i fokus vid denna tillsyn är det som kan kallas de alkoholpolitiska värdena. Kommunen kontrollerar då i huvudsak att ingen minderårig blir serverad, att ingen överservering sker och att bestämmelserna kring ordning och nykterhet efterlevs. Vidare kontrolleras att bestämmelserna kring till exempel marknadsföring, matkrav och serveringsansvarig personal följs. I regel avslutas ett sådant tillsynsbesök med en dialog med tillståndsinnehavaren eller någon serveringsansvarig person.

Inre tillsyn

Vid inre tillsyn granskar kommunen sådant som tillståndsinnehavaren enligt alkohollagen och dess föreskrifter är skyldig att sköta. Några få exempel på inre tillsyn är granskning av bokföring, att skatter och avgifter betalas och att det finns serveringsansvariga anmälda hos kommunen. Kommunen samverkar ofta med andra myndigheter så som Polismyndigheten, Skatteverket, Räddningstjänsten och Kronofogdemyndigheten.

Förebyggande arbete

Inom det förebyggande arbetet ryms en stor mängd olika aktiviteter. Det kan vara dialog och diskussion med kommunens krögare, att du deltar i utbildningen ansvarsfull alkoholserving och att du är med i olika nätverk. Syftet är att stärka både kommunens arbete i frågan och att förebygga omedvetna och medvetna fel på serveringsställen.

Restaurangrapport

Alla som har ett stadigvarande serveringstillstånd är skyldig att lämna restaurangrapport varje år. Uppgiftsskyldigheten framgår av 9 kap. 14 § andra stycket alkohollagen (2010:1622) och i Folkhälsomyndighetens föreskrifter om statistiska uppgifter avseende servering (FoHMFS 2014:15).

Uppgifterna som du rapporterar in används av kommunen, länsstyrelsen och Folkhälsomyndigheten för tillsyn, uppföljning och statistikbearbetningar. Restaurangrapporten utgör också underlag för kommunens beräkning av din rörliga tillsynsavgift. Uppgifterna omfattas av sekretesslagstiftningen.

När ska jag skicka in restaurangrapporten?

Nyköpings kommun skickar ut restaurangrapporten till dig. De uppgifter du fyller i ska omfatta redovisningsperioden 1 januari till och med 31 december. Restaurangrapporten ska vara inlämnad senast den 1 mars året efter. Du väljer själv om du vill skicka in den via post till kommunen eller registrera den direkt på webben. Närmare information får du tillsammans med utskicket av restaurangrapporten.

Vad ska jag rapportera?

Det du ska rapportera in är bland annat vilka normalpriser du har på alkoholdrycker, olika typer av omsättningar du har och inköpta volymer av alkoholdrycker. Närmare information får du tillsammans med utskicket av restaurangrapporten.

Vad händer om jag inte inkommer med restaurangrapporten?

Om du inte lämnar in rapporten kan Nyköpings kommun meddela en erinran eller en varning med stöd av 9 kap. 17 § alkohollagen. Lämnar du inte in rapporten efter en varning kan tillståndet återkallas med hänvisning till samma lagrum. Om du inte inkommer med din rapport innan den 1 mars tar Nyköpings kommun ut en påminnelseavgift som är 2 000 kr.

Ansökningsanvisningar

Det finns två sätt att ansöka om serveringstillstånd. Dels kan du ansöka genom Nyköpings kommuns e-tjänst, dels kan du ansöka via post. Väljer du e-tjänsten kan du ansöka när du vill på dygnet sju dagar i veckan. (Du kan också skicka in dina blanketter med vanlig post) Samtliga blanketter som behövs för din ansökan finns att hämta på kommunens hemsida.

Hur betalar jag min ansökningsavgift?

Din avgift för prövningen ska inbetalas till Nyköpings kommuns bankgiro 619-0342. Ange vem som erlägger avgift under meddelanden. Ansökningsavgiften måste alltid vara erlagd innan hantering av ditt ärende kan påbörjas. Kvitto på betald avgift bör bifogas ansökan. Hur mycket just din ansökningsavgift är beror på vad din ansökan omfattar. För vidare information om avgifter hänvisas du till kapitel "Avgifter" där samtliga Nyköpings kommuns avgifter gällande serveringstillstånd hittas.

Vad måste jag bifoga min ansökan?

Beroende på vad för slags tillstånd du söker måste du bifoga ett antal dokument till din ansökan. Vilka dokument som fodras för vilken ansökan framgår i dokumentet som finns på kommunens hemsida. För att ansökan ska vara komplett måste samtliga dokument vara bifogade respektive ansökan.

<https://nykoping.se/naringsliv--arbete/tillstand-och-kontroll/serveringstillstand-for-alkohol>

Vad händer med min ansökan?

Den följande informationen ska ses som övergripande och generell men ger en bild av vad som händer med din ansökan. Vid frågor ombeds du kontakta kommunens alkoholinspektörer.

När din ansökan kommer in samt att ansökningsavgiften är betalad börjar kommunen en pröva din ansökan. Prövningen består bland annat av att de dokument du åberopar värderas och att en remissförfrågan genomförs. De vanligaste remissinstanserna är Polismyndigheten, Skatteverket, Räddningstjänsten, Miljöenheten i kommunen och Kronofogdemyndigheten.

I regel genomförs också ett möte med den som ansöker och kommunens tjänstemän. Där diskuteras just dina förutsättningar och vad som är viktigt att tänka på för dig som är sökande.

Under prövningens gång måste också den sökande avlägga ett kunskapsprov. För vidare information; se kapitel "Kunskapsprov". Vi utreder din ansökan och tar hänsyn till remissvaren. Därefter skriver vi en utredning som bland annat innehåller en bedömning och ett förslag till beslut. I regel fattar den politiska nämnden därefter ett beslut. Om du som sökande vill närvara när din ansökan avgörs har du rätt att göra så.

Om du beviljas ett serveringstillstånd erhåller du ett beslut samt ett tillståndsbevis. Om du inte beviljas serveringstillstånd erhåller du ett beslut och har rätt att överklaga kommunens beslut.

Anmälan

Det finns tillfällen då du är skyldig att göra en anmälan till kommunen. Blanketter för dessa anmälningar finns på kommunens hemsida. Du är skyldig att anmäla följande till kommunen:

- Serveringsansvarig personal
- Egen kryddning av spritdryck
- Provsmakning om du har stadigvarande serveringstillstånd
- Ändrade ägandeförhållande
- Ändrade styrelseförhållande

Ansvarsfull alkoholserving

Nyköpings kommun erbjuder minst en gång per år en utbildning i ansvarsfull alkoholserving. Utbildningen hålls normalt under två sammanhängande heldagar i Nyköping.

Utbildningen vänder sig i första hand till serveringspersonal och ordningsvakter. Utbildningen tar upp frågor som alkohollag, konflikthantering, narkotika i krogmiljö och medicinska effekter av alkohol.

Utbildningen innehåller också ett prov som vid godkänt resultat ger ett diplom. Utbildningen är kostnadsfri.

Krögarträff

Nyköpings kommun anordnar årligen en krögarträff. Syftet med träffen är att kommunen och tillståndshavare ska kunna mötas och diskutera frågor som är viktiga ur bådars perspektiv.

Informationsbrev

Alla som har stadigvarande serveringstillstånd i Nyköpings kommun får ett antal gånger per år brev med information. Hur många gånger styrs av vad som händer på området och om det finns någon information som är särskilt viktig för restauratören att känna till. Informationsbrevet kan till exempel innehålla viktig information om förändringar eller tolkningar av alkohollagen och andra förtydliganden.

Kontaktinformation

Alkoholinspektörerna

serveringstillstand@nykoping.se

Länksamling

Här är några viktiga och användbara länkar. Observera att Nyköpings kommun inte ansvarar för innehållet på dessa hemsidor annat än sin egen.

Alkohollagen:

www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/alkohollag-20101622_sfs-2010-1622/

Nyköpings kommun:

<https://nykoping.se/naringsliv--arbete/tillstand-och-kontroll/serveringstillstand-for-alkohol>

Folkhälsomyndigheten:

www.folkhalsomyndigheten.se/livsvillkor-levnadsvanor/andts/regler-for-tillverkning-handel-och-hantering/alkohol/servering-av-alkohol/